

חידות לפרשת תצוה - זכור

הרב זאב וייטמן

- א. על קריעת מעיל מדובר בסדרה, ועל כך גם פסוקים בהפטרה. באיזה מעיל פרשתנו דברה, ושל מי המעיל שבהפטרה נקרע? מהו הציווי הקשור בכך בסדרה, ומהו הסמל והסימן שבהפטרה?
- ב. בצרפת - רכיבה על סוסים, נפוצה הייתה גם בין נשים. על כך עדותו של גדול הפרשנים, כבר מלפני יותר מ-800 שנים. כיצד ראיית שרות רוכבות לרש"י עזרה, לפרש מראה בגדי כהונה בראש הסדרה?
- ג. ארגון מחתרת יהודי במאה הנוכחית, מרגל ופועל כנגד האימפריה הטורקית. סיסמתו שהייתה לשמו המקובל והנפוץ, מקורה בהפטרת שבת זאת.
- ד. עומדים אנו סמוך לימי הפורים, אך בפרשתנו רמז ליום הכיפורים. הרמז בסוף הפרשה מצוי ומפורש, כיצד נקשר יום זה למזבח ולמקדש?
- ה. לפני פסח בכוונתנו לבער, את מלאי החמץ שברשותנו יישאר. והנה בפרשתנו תגלית מסעירה: לחם וחלה - והם מצה כשרה! ובכן, כדי שלא נתבלבל לחלוטין, עלינו להבהיר מושגים מועטים: מהו לחם, רקיק וחלה, ובמה מצה מחמץ נבדלה?
- ו. פרי אדום וטעים משבעת המינים, בפרשתנו מצוי ללא גרעיני המזינים. ממה עשוי הפרי שבו מדובר ובאיזה בגד נתלה וחובר? סמוך לפרי קולות מושמעים, מה אלו מבשרים ועל מה מודיעים? ועוד ברש"י וב"פקודי" עיין ומצא: הפעמון - ליד הפרי או בתוכו נמצא?
- ז. שבוע שרות במילואים כנראה, הינו דבר נעים. עובדה שבמילואים חושקים גם כוהנים שבמשך שבוע לובשים מדים, אוכלים וגם... מתאמנים. מה מקור המושג מילואים, על כך בפרשנים - הסברים מובאים. למשל ברש"י, בשלישי, מדובר על מילוי, ובדבריו תאור ציורי של טקס מנוי. ומה בדבר הדורות הבאים: האם גם להם צפויים מילואים? תשובה בזאת הסוגיה, בפרוש פסוקים כט-ל תלויה.

החידות נכתבו ע"י הרב וייטמן בהיותו רב קיבוץ כפר עציון, בשנת התשד"מ. התשובות נכתבו ע"י צוות אתר ישיבה.

תשובות

- א. 'לא יקרע' - איסור לקרוע את מעיל התכלת של הכהן הגדול.
'ויסב שמואל ללכת ויחזק בכנף מעילו ויקרע, ויאמר אליו שמואל קרע ה' את ממלכות ישראל מעליך היום...' (הפטרת שבת זכור).
- ב. 'האפוד עשוי כמין סינר של נשים רוכבות סוסים' (רש"י כ"ה, ו' ד"ה ועשו את האפוד).
- ג. 'נצח ישראל לא ישקר' (מחלת ניל"י).
- ד. 'וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה, מדם חטאת הכיפורים אחת בשנה יכפר עליו לדורותיכם...' - ביום הכיפורים הכהן הגדול היזה בדם הפר ובדם השעיר על מזבח הזהב שבהיכל.
- ה. 'ולחם מצות וחלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן סולת חטים תעשה אותם' (כ"ט, ב'). לביאור עשיית הלחמים ראה ברמב"ם ספר עבודה הלכות מעשה הקרבנות פרק ט', הלכה י"ח- כ"א.
- ו. 'ועשית על שוליו רמוני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו סביב, ופעמוני זהב בתוכם סביב'. ומפרש רש"י 'בתוכם סביב- ביניהם סביב' (ועיין ברמב"ן החולק ואומר שהפעמונים היו בתוך הרימונים).
- ז. 'ומלאת את ידם - כל מלוי ידים לשון חנוך, כשהוא נכנס לדבר להיות מוחזק בו מאותו יום והלאה הוא מלוי, ובלשון לעז כשממנין אדם על פקידת דבר, נותן השליט בידו בית יד של עור שקורין גנ"ט בלעז (כפפה) ועל ידו הוא מחזיקו בדבר... והוא מלוי ידים' (רש"י כ"ח, מ"א).
- ראה בפרשנים כ"ט, כ"ט-ל'.